

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор комунального закладу
«Академічна гімназія Кропивницької
міської ради»

КОЛОСОВА С.О.

« _____ » _____ 2025 р.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПЛАН
РОБОТИ**

БІБЛІОТЕКИ

ГІМНАЗІЇ

В 2025/2026

НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

I. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ ГІМНАЗІЇ В 2024-2025 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

1. Загальна характеристика бібліотеки

Бібліотека гімназії є інформаційним та культурно-освітнім центром закладу освіти, забезпечує учнів і педагогів необхідною навчальною, методичною та художньою літературою, сприяє розвитку читацької культури й інформаційної грамотності.

У 2024-2025 навчальному році робота бібліотеки гімназії була побудована згідно Закону України «Про бібліотечну справу» від 27.01.1995 №32/95 ВР, постанов Кабінету Міністрів України, відповідних наказів Департаменту освіти обласної адміністрації, департаменту освіти і науки міської ради.

Робота бібліотеки ведеться згідно річного плану. Вона спрямована на національно-патріотичне, громадське, трудове, естетичне виховання; культуру читання учнів, поповнення і збереження книжкових фондів. Робота бібліотеки гімназії у 2024-2025 навчальному році спиралася на вирішення завдань по інформаційному забезпеченню навчально-виховного процесу та здійснювала інформаційно-бібліографічний супровід упровадження Державних стандартів освіти.

Протягом навчального року бібліотекар зосереджувалася на таких завданнях:

✓ **надання допомоги здобувачам освіти:**

- системна та цілеспрямована підтримка в успішному засвоєнні навчальних програм;
- розвиток творчого мислення, пізнавальних інтересів та здібностей учнів з активним використанням бібліотечних ресурсів;

✓ **підтримка педагогічного колективу:**

- інформаційна підтримка педагогічних працівників у підвищенні їхньої методичної культури та педагогічної майстерності;
- допомога у діяльності вчителів та учнів в освітніх проєктах;

✓ **Формування інформаційної культури учнів:**

- навчання учнів навичкам самостійного користування бібліотекою;
- вміння ефективно використовувати книги та інші носії інформації, здійснювати пошук, відбір та критичну оцінку інформації;

✓ **Удосконалення бібліотечних технологій:**

- постійне вдосконалення традиційних та освоєння нових бібліотечних технологій;

✓ **Забезпечення доступу до інформації:**

- створення можливостей для найбільш повного та швидкого доступу до документів;

✓ **Методична та консультаційна допомога:**

- надання методичної та консультаційної допомоги педагогам, учням та їхнім батькам в отриманні необхідної інформації;

✓ **Організація заходів:**

- використання різноманітних форм проведення масових та інформаційних заходів.

Ключовим напрямком роботи бібліотеки гімназії є інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, а також формування в учнів стійкої мотивації до читання, розвитку інформаційної культури та критичного мислення.

Цей напрям можна конкретизувати так:

- **Забезпечення підручниками та навчальними посібниками** усіх учасників освітнього процесу.
- **Популяризація читання** серед учнів, виховання культури користування книгою.
- **Інформаційна підтримка педагогів** — надання методичної, довідкової, науково-популярної літератури.
- **Інтеграція електронних ресурсів** у навчання, формування навичок роботи з інформацією.
- **Виховна та культурно-просвітницька діяльність** через літературні заходи, виставки, конкурси.

У закладі традиційно проводяться предметні тижні. Активну участь у проведенні цих тижнів бере й бібліотека. Готуються виставки літератури з даного предмета для додаткового читання, добирається література для проведення вікторин.

Приділяється увага всім дітям (бібліотекар добирає літературу для повідомлень, виступів, бесід). Під час індивідуальних та групових бесід діти молодшого шкільного віку вчаться користуватися довідниками, матеріалами бібліотеки, вибирати книги для читання. Зв'язок із вчителями, класними керівниками сприяє більш точному вивченню читацьких інтересів, тісному контакту з дітьми для подальшої індивідуальної роботи не тільки у формуванні читацького інтересу, але й спільного проведення масових заходів.

Протягом навчального року у бібліотеці проводилась:

- ✓ цілеспрямована допомога здобувачам освіти щодо успішного засвоєння навчальних програм, розвитку їх творчого мислення, пізнавальних інтересів і здібностей з використанням бібліотечного ресурсу;
- ✓ удосконалювалися традиційні й нові бібліотечні технології;
- ✓ забезпечувались можливості найбільш повного й швидкого доступу до документів;
- ✓ використовувались різні форми проведення масових та інформаційних заходів.

В інформаційній роботі використовувались сайт гімназії та сторінка бібліотеки гімназії у мережі Facebook. Саме тому **бібліотека гімназії є інформаційним центром для всіх учасників освітнього процесу**. Основними напрямками її роботи є впровадження та використання сучасних технологій з метою подовження пошуку шляхів зросту читацької активності, підвищення якості читання та ролі інформації у житті учнів.

З метою виховання патріотизму, формування національної культури, поширення інтересу до історії рідного краю за допомогою літератури, проводилися бібліотечні заняття, бесіди, оформлялися виставки, куточок читача.

1. Для виховання інформаційної культури учнів сформовано систему бібліотечно-бібліографічних занять. Бібліотека гімназії співпрацює з педагогами.

Так, зокрема, були проведені такі уроки:

- ✓ «Мандруємо бібліотекою. Екскурсія в бібліотеку»;
- ✓ «Правила користування Бібліотекою»;
- ✓ «Вибір книги. Правила поводження з книгою» 1-А, 1-Б;
- ✓ «Як створюється книга. Шлях до читача»;
- ✓ «Збереження книги. Виготовлення закладок» 2-А, 2-Б;
- ✓ «Періодичні видання для молодших школярів» 3-А, 3-Б;
- ✓ «Незвичайні книги» 4-А, 4-Б;
- ✓ «Історія книгодрукування»;
- ✓ «Законодавство, яке тебе захищає» 5-А, 5-Б.

Впродовж року бібліотекар брала участь у загальношкільних заходах:

- а) оформлялися тематичні книжкові виставки;
- б) проводилися бібліотечні заняття, бесіди;
- в) участь у різноманітних святах, заходах;
- г) екскурсії 1 класу до бібліотеки;

Протягом року також було проведено ряд заходів:

- ✓ слайд-шоу «Українські поети – захисники вітчизни»;
- ✓ вікторина «Що я знаю про Україну» учні ГПД;
- ✓ рекомендовано до перегляду відео-ролики «Цікаві факти про українську мову»;
- ✓ «Стежками української історії»;
- ✓ Проведено конкурс малюнків «Моя незламна Україна»;
- ✓ анкетування для батьків «Ваша дитина в дзеркалі читання»;
- ✓ бесіда з батьками «Подаруйте дитині книжку»;

У бібліотеці закладу працює бібліотечний актив, який допомагає організувати бібліотечні заходи, перевіряти підручники гімназії, складати рекомендовані списки літератури з різних галузей знань, а також працює над створенням інформаційних вісників та бібліотечних буклетів. Важливим показником рівня виховної роботи в закладі є стан збереження навчальної книги. З метою поліпшення роботи щодо збереження підручників та книги, виховання поваги до праці людей, які їх створюють, залучення підростаючого покоління до книги, як джерела знань, культурних надбань та цінностей народу, проводиться ряд бібліотечних уроків, а також здійснюються рейди перевірки підручників.

З метою збагачення бібліотечного фонду організовано благодійну акцію «Подаруй бібліотеці книгу», під час якої було подаровано 252 книги. До проведення акції залучаються учнівський та педагогічний колективи. З метою підвищення власного кваліфікаційного рівня бібліотекар приймає участь у семінарах, інструктивних нарадах.

Протягом 2024-2025 навчального року бібліотекар гімназії продовжувала роботу над формуванням бібліотечного фонду, який відповідає освітнім, виховним та інформаційним потребам, забезпечуючи якісне бібліотечне обслуговування учнів та вчителів.

На початок 2024–2025 н.р. книжковий фонд складав **27 689 примірників**, з них:

- підручники – **19 629 прим.**
- художня література – **8 062 прим.**

2. Комплектування та збереження фонду.

- Протягом навчального року фонд поповнився на **6 436 примірників** (нові підручники для 1, 2, 5, 6, 7, 8 класів).
- Проведено інвентаризацію фонду підручників.

- Організовано рейди-перевірки стану підручників у класах, проведено 8 профілактичних бесід із батьками та учнями щодо збереження книг.

3. Обслуговування читачів.

- Кількість зареєстрованих користувачів – **922 особи** :
 - учні – **817**
 - педагогічні працівники – **64**
 - батьки - **41**
- Кількість відвідувань протягом року – **5249** (у середньому 32 відвідування на день).
- Видано **6980** примірників книг і підручників.
- Проведено понад 100 індивідуальних консультацій з підбору літератури та інформаційних ресурсів.

4. Інформаційно-бібліографічна діяльність.

- Оформлено постійно діючі виставки:
 - «Україна — серце Європи»;
 - «Письменники-ювіляри року»;
 - «Чарівний світ дитячої книги»;
- Підготовлено 14 бібліографічних списків до уроків і виховних годин;

5. Виховна та просвітницька робота.

- Проведено **Тиждень книги** (березень 2025 р.), у рамках якого організовано літературні квести і марафон читання.
- До Всеукраїнського дня бібліотек проведено акцію «Подаруй бібліотеці книгу».
- Організовано конкурс учнівських закладок «Книга в моєму житті».
- Залучено батьків до проведення спільних заходів «Сімейний день читання».

6. Робота з електронними ресурсами.

- Проведено 3 навчальні заняття для учнів щодо пошуку інформації в інтернет-ресурсах.

7. Підсумки та перспективи.

У 2024–2025 н.р. бібліотека гімназії забезпечила стабільне та ефективне інформаційне обслуговування учасників освітнього процесу, активно підтримувала виховну та культурно-просвітницьку роботу гімназії.

У 2025–2026 навчальному році планується:

- продовжити поповнення фонду сучасними україномовними виданнями;
- розширити роботу з електронними ресурсами;
- облаштувати комфортну «зону вільного читання»;
- впроваджувати інтерактивні форми популяризації книги (квести, буктрейлери, онлайн-вікторини).

II. МЕТА, ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕКИ ГІМНАЗІЇ В 2025-2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

БІБЛІОТЕКА У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ - це спеціально організований інформаційний, освітній і культурно-просвітницький підрозділ гімназії, який забезпечує учасників освітнього процесу (учнів, педагогів, батьків) друкованими та електронними джерелами інформації, сприяє розвитку читацької культури, навичок роботи з інформацією та формуванню світогляду.

Вона виконує кілька ключових функцій:

- **Інформаційна** — забезпечення доступу до підручників, довідкової та художньої літератури, електронних ресурсів.
- **Освітня** — підтримка навчального процесу, допомога у підготовці до уроків, олімпіад, конкурсів.
- **Виховна** — формування в учнів ціннісних орієнтирів, національної свідомості, культури читання.
- **Культурно-просвітницька** — організація літературних заходів, зустрічей з письменниками, конкурсів, виставок.

МЕТА БІБЛІОТЕКИ - забезпечення якісного інформаційного, навчально-методичного та культурно-просвітницького супроводу освітнього процесу, сприяння всебічному розвитку особистості учня, формуванню в нього стійкої мотивації до читання, інформаційної культури та ціннісних орієнтирів.

ЦІЛІ БІБЛІОТЕКИ ГІМНАЗІЇ:

1. **Інформаційне забезпечення освітнього процесу**
 - о Забезпечити учнів і педагогів підручниками, художньою та науково-популярною літературою, електронними ресурсами.
 - о Створити сучасне інформаційне середовище, доступне для всіх користувачів.
2. **Формування читацької культури**
 - о Виховувати любов до книги та потребу у систематичному читанні.
 - о Розвивати у школярів уміння самостійно знаходити, аналізувати та використовувати інформацію.
3. **Підтримка навчальної та виховної роботи гімназії**
 - о Сприяти реалізації освітніх програм та позакласної діяльності.
 - о Організувати заходи національно-патріотичного, культурно-просвітницького та морально-етичного спрямування.
4. **Розвиток інформаційної грамотності та критичного мислення**
 - о Навчати учнів користуватися як друкованими, так і цифровими джерелами інформації.
 - о Формувати вміння оцінювати достовірність та актуальність інформації.
5. **Збереження та модернізація бібліотечного фонду**
 - о Підтримувати належний стан підручників і книг.

Цілі шкільної бібліотеки

1. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

2. Формування читацької культури

3. Підтримка навчальної та виховної роботи школи

4. Розвиток інформаційної грамотності та критичного мислення

5. Збереження та модернізація бібліотечного фонду

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ ГІМНАЗІЇ НА 2025–2026 Н.Р.

У 2025-2026 навчальному році діяльність бібліотеки закладу буде спрямована на реалізацію законів України «Про освіту», «Про бібліотеку

і бібліотечну справу», Концепцію Нової української школи, Концепцію виховання дітей та молоді у національній системі освіти, Стратегію розвитку бібліотечної справи на період до 2030 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України», виконання Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України щодо розвитку загальної середньої освіти, чинного законодавства в галузі освіти.

1. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

- Забезпечити учнів і педагогів підручниками та навчальними посібниками в повному обсязі.
- Оновлювати та підтримувати в належному стані книжковий фонд.
- Поповнювати бібліотеку сучасними україномовними художніми та науково-популярними виданнями.

2. Формування читацької культури та популяризація книги

- Проводити літературні конкурси, квести, марафони читання.
- Організовувати тематичні виставки, присвячені пам'ятним датам та ювілеям письменників.
- Розвивати шкільну традицію «Сімейне читання» та залучати батьків до бібліотечних заходів.

3. Використання електронних ресурсів

- Навчати учнів пошуку та критичному аналізу інформації в інтернеті.
- Впроваджувати елементи дистанційного доступу до ресурсів бібліотеки.

4. Виховна та просвітницька діяльність

- Організовувати заходи національно-патріотичного спрямування.
- Популяризувати книги, що виховують моральні цінності, толерантність і взаємоповагу.
- Проводити інтерактивні заходи для розвитку комунікативних навичок учнів.

5. Збереження фонду

- Проводити профілактичну роботу з учнями та батьками щодо дбайливого ставлення до книг.

- Здійснювати планові перевірки стану підручників у класах.
- Організовувати акції «Подаруй бібліотеці книгу» та «Друге життя старим книгам».

6. Професійний розвиток бібліотекаря

- Брати участь у семінарах, вебінарах та методичних об'єднаннях бібліотекарів.
- Вивчати нові методи та технології бібліотечної роботи.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЦИХ ЗАВДАНЬ ВИЗНАЧАЄ ТАКІ ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ РОБОТИ:

Інформаційно-освітня функція

- Забезпечення учнів та педагогів підручниками, навчально-методичними матеріалами та художньою літературою.
- Організація доступу до електронних освітніх ресурсів і баз даних.

Виховна функція

- Формування читацької культури, патріотичних і моральних цінностей.
- Проведення культурно-просвітницьких і національно-патріотичних заходів.

Інформаційно-бібліографічна функція

- Підготовка бібліографічних списків, рекомендаційних покажчиків та інформаційних довідок.
- Консультаційна допомога учням і педагогам у пошуку та відборі інформації.

Культурно-просвітницька функція

- Організація тематичних виставок, літературних вечорів, творчих зустрічей.
- Популяризація книги як джерела знань і дозвілля.

Функція збереження фонду

- Облік, збереження та підтримка належного стану підручників і книг.

- Проведення акцій і заходів зі збору та відновлення книжкового фонду.

Методична функція

- Співпраця з педагогами у плануванні позакласної роботи та забезпеченні її інформаційною підтримкою.
- Поширення передового досвіду бібліотечної роботи.

При складанні плану роботи бібліотеки враховані такі документи:

- ✓ **Закон України «Про освіту» ;**
- ✓ **Закон України «Про бібліотеку та бібліотечну справу» ;**
- ✓ **Положення про бібліотеку середнього загально-освітнього закладу;**
- ✓ **Концепція «Про національно-патріотичне виховання дітей та молоді», Про Стратегію національно-патріотичного виховання;**
- ✓ **Рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України;**
- ✓ **Стратегія розвитку читання на 2025 – 2030 роки «Читання, як життєва стратегія» (розпорядження від 03 березня 2023 р. № 190-р.;**